

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1933.

Andra kammaren.

Nr 8.

Tisdagen den 31 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 25 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Undén* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 74, angående tillbyggnad till lantmäteristyrelsens hus i Stockholm m. fl. husbyggnadsföretag;

nr 70, angående ersättning till Stockholms stad för viss fattigvård m. m. åt gammalsvenskbybor; och

nr 61, angående uppförande och inredning av byggnad för patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala m. m.

Ifrågavarande propositioner bordlades.

§ 3.

I enlighet med därom den 26 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av tio ledamöter och tio suppleanter i vart och ett av de fem tillfälliga utskott, kammaren beslutit tillsätta; och anställdes först val av ledamöter i första tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 107 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa valsedlar upptogo 106 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Erlander*,

» *Lundell*,

fru *Gillner-Ringenson*,

herr *Nyblom*,

» *Cruse*,

» *Hagberg* i Malmö,

» *Eriksson* i Sandby,

» *Mosesson*,

» *Norén* och

» *Olsson* i Staxäng.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 4.

Härefter företogs val av ledamöter i andra tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 85 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

Andra kammarens protokoll 1933. Nr 8.

herr *Weijne*,
» *Nilsson* i Karlstad,
fru *Gustafson*,
herr *Pettersson* i Dahl,
» *Svensson* i Landskrona,
» *Christiernsson*,
» *Johansson* i Ängtorp,
» *Aqvist*,
» *Hansson* i Örebro och
» *Gustafsson* i Välsnäs.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 5.

Vidare företogs val av ledamöter i tredje tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 64 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Malmö,
» *Larsson* i Hede,
» *Lindberg* i Stockholm,
» *Wallén*,
» *Andersson* i Munkaljungby,
» *Meyerhöffer*,
» *Nilsson* i Göteborg,
» *Ekman*,
» *Andersson* i Surahammar och
» *Jacobsson*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 6.

Vid nu anställt val av ledamöter i fjärde tillfälliga utskottet avlämnades 42 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Lindberg* i Umeå,
» *Westerdahl*,
» *Landgren*,
» *Mattsson*,
» *Falk*,
» *Ossbahr*,
» *Frankenberg*,
» *Näslund*,
» *Jonsson* i Haverö och
» *Hansson* i Hönö.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 7.

Härpå företogs val av ledamöter i femte tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 47 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Hällgren*,
» *Thorell*,
» *Fält*,
» *De Geer*,
» *Johansson* i Djursnäs,
» *Arnemark*,
» *Englund*,
» *Björling*,
» *Lundqvist* i Göteborg och
» *Hansson* i Vännäsby.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 8.

Anställdes val av suppleanter i första tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 36 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Mårtensson*,
» *Jacobsson*,
» *Bergström*,
» *Hansson* i Rubbestad,
» *Persson* i Tidaholm,
» *Andersson* i Leabo,
» *Berg*,
» *Björling*,
» *Hermansson* och
» *Hansson* i Hönö.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 9.

Härefter företogs val av suppleanter i andra tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 45 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Högström*,
» *Meyrhöffer*,
» *Johnsson* i Norrahammar,
» *Niklasson*,
» *Rosander*,
» *Lundell*,
» *Karlsson* i Munkedal,
» *Ekman*,
» *Ström* och
» *Arnemark*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 10.

Vidare företogs val av suppleanter i tredje tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 39 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Eklund*,
» *Westerdahl*,
» *Andersson* i Falkenberg,
» *Gustafsson* i Lekåsa,
» *Ahl*,
» *Thorell*,
» *Nordström*,
» *Näslund*,
» *Wiklund* och
» *Hagberg* i Malmö.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 11.

Vid nu anställt val av suppleanter i fjärde tillfälliga utskottet avlämnades 35 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

fru *Nordgren*,
herr *Larsson* i Hede,
» *Höglund*,
» *Beck*,
» *Ericsson* i Sörsjön,
» *Gustafsson* i Välsnäs,
» *Gustavson* i Sala,
» *Åqvist*,
» *Elmroth* och
» *Olsson* i Staxäng.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 12.

Slutligen anställdes val av suppleanter i femte tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 42 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa valsedlar upptogo 41 valsedlar namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Hansson* i Trollhättan,
» *Nilsson* i Karlstad,
» *Norsell*,
» *Werner* i Höjen,
» *Andersson* i Tungelsta,
» *Jonsson* i Mörbylånga,
» *Lundbom*,
» *Sandberg*,
» *Johnsson* i Kalmar och
» *Ossbahr*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 13.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 3—12 här ovan omförmälda valen.

§ 14.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 62, angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer.

§ 15.

Vidare föredrogs och remitterades till bevillningsutskottet herr *Nylanders* på kammarens bord liggande motion nr 395.

§ 16.

Föredrogs, men bordlades åter bevillningsutskottets betänkanden nr 2 och nr 3.

§ 17.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Christiernsson m. fl.*, nr 396, angående viss utvidgning av utav riksdagen hos Kungl. Maj:t tidigare begärd utredning rörande åvägabringandet av en rationell skatteuppbörd;

herr *Wallén*, nr 397, angående utredning rörande vissa trustartade företag;

herr *Nyblom*, nr 398, angående radioverksamhetens rationella ordnande;

herr *Laurén m. fl.*, nr 399, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 42, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 31 juli 1923 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker;

herr *Svensson i Grönvik m. fl.*, nr 400, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 42, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 och 31 §§ förordningen den 31 juli 1923 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker; och

herr *Karlsson i Grängesberg m. fl.*, nr 401, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 39, med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1933.

Dessa motioner bordlades.

§ 18.

Till bordläggning anmäldes:

första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; och

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning; samt

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 45 § i sinnessjuklagen den 19 september 1929 (nr 321); och

nr 2, i anledning av väckta motioner om upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol.

§ 19.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

*Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talman-
nen i riksdagens andra kammare och de kammarens
ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talman-
nen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjä-
ning, den 28 januari 1933.*

S. D. Föredrogs en från stenografen i kammarens kansli R. Lindström inkommen ansökning att från och med den 1 instundande februari entledigas från sin befattning såsom stenograf.

Ansökningen bifölls; och förordnades filosofie kandidaten E. L. Ekman att vara stenograf hos kammaren från och med nämnda den 1 februari tillsvidare samt med förbehåll, att arvode till honom skulle utgå efter de grunder, som kunde komma att av riksdagen beslutas.

Som ovan

In fidem

Per Cronvall.

§ 20.

Justerades protokollsutdrag.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3.15 e. m.

In fidem

Per Cronvall.

Tisdagen den 31 januari.

Kl. 8 e. m.

I anledning därav att tiden för avgivande av sådana motioner, som tillhörde tillfälligt utskotts behandling, med denna dag utginge, voro kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda.

§ 1.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr Petersson i Lerbäcksbyn m. fl.:

nr 402, angående användandet av postsparbankens medel; och
nr 403, angående inrättande för värnpliktig ungdom av en allmän skola för medborgarkunskap och fysisk fostran;

herr Hansson i Rubbestad m. fl., nr 404, angående kristendomsundervisningen i rikets folkskolor;

herr *Hansson* i Hönö *m. fl.*, nr 405, angående uppmjukning av vissa bestämmelser i lagen om tillsyn å fartyg och en till denna lag anknuten förordning;

herr *Bengtsson* i Kullen, nr 406, angående avskaffande av det inom statens vattenfallsverk tillämpade tantiemsystemet;

herr *Beck m. fl.*, nr 407, angående lantarbetarnas ekonomiska och sociala ställning;

herr *Andersson* i Dunker *m. fl.*, nr 408, angående viss utredning i fråga om arbetslöshetens orsaker;

herr *Westman m. fl.*, nr 409, angående fördelningen av lotterimedel; samt

herrar *Pettersson* i Rosta och *Hammarlund*, nr 410, angående avveckling av statens intressen i Dramatiska teaterns verksamhet.

Dessa motioner bordlades.

§ 2.

Till bordläggning anmäldes första lagutskottets utlåtande, nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrade bestämmelser i vissa fall rörande fördelning av böter m. m.

§ 3.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr	under	4 dagar	fr. o. m.	den	2 febr.,
<i>Laurén</i>	»	3	»	»	1 »
» <i>Nyblom</i>	»	5	»	»	31 jan.,
» <i>Hultman</i>	»	5	»	»	1 febr.,
» <i>Blomquist</i>	»	8	»	»	2 »
» <i>Olsson</i> i Blädinge	»	5	»	»	3 »
» <i>Hansson</i> i Vännäsby	»	6	»	»	2 »
» <i>Aronson</i>	»	4	»	»	31 jan..
» <i>Vougt</i>	»	3	»	»	1 febr.,
» <i>Andersson</i> i Stockholm	»	6	»	»	2 »
» <i>Lithander</i>	»	6	»	»	6 » och
» <i>Wikström</i>	»	8	»	»	4 »
» <i>Olsson</i> i Staxäng					

Kammararens ledamöter åtskildes härefter kl. 8.7 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Onsdagen den 1 februari.

Kl. 11 f. m.

Förhandlingarna leddes vid detta sammanträde av herr förste vice tal-
mannen.

§ 1.

Justerades protokollet för den 26 nästlidna januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 75, angående åtgärder till sockerbetsodlingens uppehållande;
- nr 76, angående lån för anskaffande av samfälliga jordbruk;
- nr 63, angående pensioner åt en indelt furir vid Skaraborgs regemente och
en f. d. indelt distinktionskorpral i Hallands regemente; och
- nr 64, angående försäljning av vissa delar av Trossnäs fält i Nors socken
av Värmlands län.

Dessa propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts å
kammarens bord vilande propositioner:

- nr 74, angående tillbyggnad till lantmäteristyrelsens hus i Stockholm m. fl.
husbyggnadsföretag;
- nr 70, angående ersättning till Stockholms stad för viss fattigvård m. m. åt
gammalsvenskbybor; och
- nr 61, angående uppförande och inredning av byggnad för patologiska och
hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala m. m.

§ 4.

Vidare föredrogos var efter annan följande på kammarens bord liggande mo-
tioner; och remitterades därvid

till tillfälligt utskott motionerna:

- nr 396 av herr *Christiernsson m. fl.*;
- nr 397 av herr *Wallén*; och
- nr 398 av herr *Nyblom*;

till bevillningsutskottet motionerna:

- nr 399 av herr *Laurén m. fl.*;
- nr 400 av herr *Svensson* i Grönvik *m. fl.*; och
- nr 401 av herr *Karlsson* i Grängesberg *m. fl.*; samt

till tillfälligt utskott motionerna:

nr 402 och 403 av herr *Petersson* i Lerbäcksbyn *m. fl.*; och
nr 404 av herr *Hansson* i Rubbestad *m. fl.*

Vid nu skedd föredragning av motionen nr 405 av herr *Hansson* i Hönö *m. fl.*, angående uppmjukning av vissa bestämmelser i lagen om tillsyn å fartyg och en till denna lag anknuten förordning, lämnades på begäran ordet till

Ang. återkallande av en motion.

Herr *Hansson* i Hönö, som yttrade: Herr talman! Jag ber å egna och mina medmotionärers vägnar att få återtaga motionen.

Denna anhållan bifölls.

Slutligen föredrogos och hänvisades till tillfälligt utskott motionerna:

nr 406 av herr *Bengtsson* i Kullen;
nr 407 av herr *Beck m. fl.*;
nr 408 av herr *Andersson* i Dunker *m. fl.*;
nr 409 av herr *Westman m. fl.*; samt
nr 410 av herrar *Pettersson* i Rosta och *Hammarlund*.

§ 5.

Härefter föredrogos, men bordlades åter första lagutskottets utlåtanden nr 1—3 och andra lagutskottets utlåtanden nr 1 och 2.

§ 6.

Till avgörande företogs bevillningsutskottets betänkande, nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med bestämmelser om införselmonopol å mjölk och mejeriprodukter jämte i ämnet väckta motioner.

Om införselmonopol å mjölk och mejeriprodukter.

Sedan utskottets hemställan föredragits, anförde:

Herr *Månsson*: Herr talman, ärade församling! Jag har i denna fråga i likhet med herr Örne reserverat mig med en blank reservation. Det är icke min mening att här framställa något yrkande; jag vill endast nu, efter riksdagsmannavalen, göra ett påpekande.

Den beskattning på vissa medborgargrupper, som denna mjölkavgift utgör, har redan innan avgiften fyllt ett år hunnit att fördubblas. Därtill kommer nu, utan att någon yttre anledning på något sätt föreligger, denna proposition om införselmonopol på mjölk och mejeriprodukter. Jag vet väl, att det förutsågs vid beslutet i fjol, att så skulle ske, om det skulle befinnas nödvändigt. Men det har icke befunnits nödvändigt. Hela åtgärden innebär ingenting annat, än att den stora valmanskåren, som visat en annan väg, en annan inriktning, den betyder ingenting emot en herre uppe i lantbruksstyrelsen. Jag tycker det är beklagligt att se, att den gamla beskattningstvagnen, som pressar de fattiga till förmån för de rika, att denna vält, som under de senaste åren gått fram så hårt både i vårt land och på andra ställen, fortfarande har sin gamla fart här i landet, oavsett den tydliga omsvängning, som det sista valet medförde.

Jag behöver icke stå här och upprepa något av de hundratals anföranden, som hållits i besläktade frågor. Ni veta alla lika väl som jag, att denna skatt liksom andra tullbeskattningar av denna art är en beskattning av de fattiga till förmån för de rika. Nu äro förhållandena ju genom krisens inverkan sär-

Om införselmonopol å mjölk och mejeriprodukter. (Forts.)
skilt förvärrade. När de hinna bära frukt, som de för övrigt redan göra, utgöra de en beskattning av dem, som icke hava mat och icke logi och icke arbete, till förmå för dem, som hava både jord, mat, logi och arbete, och icke till förmån för alla de övriga. Nej, beskattningen verkar till förmån för dem, som hava 30—40, upp till 700—800 kor i ladugården. Det är precis som med spannmålstullen: ju mera de ha dess mer riva de åt sig. Man föser ihop till skärm framför sig de bönder, som icke ha mer än några få tunnland jord, och säger: de här stackarna gå under, om de icke få sin femma om året. Så går det till. Jag trodde, att något motstånd skulle resas i regeringen, och även i riksdagen, emot sådant. Det går icke helt enkelt att av arbetslösa människor och av deras barns föda suga ut så mycket, som de rika godsägarna kunna förstöra på börsen; det går icke.

Det synes mig, som om det skulle vara nödvändigt att nu resa en ny kampanj i tullfrågan, om än måhända av annat innehåll än förra gången. Min förra kampanj mötte i början motstånd hos partiet. När jag frågade vederbörande inom partiledningen, om man ville vara med om att resa den tullkampanjen, svarades det: nej, det river upp så mycket damm. — Då reser jag kampanjen själv, sade jag. Och jag reste den runtom i Sverige, och den fördes till seger här i riksdagen. Om jag får ha hälsan, misstänker jag, att jag kan resa en sådan kampanj ännu en gång, fastän den då, som sagt, bör ha ett annat innehåll. Klart är, att vi icke nu kunna slå in på den gamla frihandelsvägen. Men vi böra säga, att den som har en viss mängd jord — upp till 30—40 tunnland; arealen kan man resonera om sedan — den må, icke som en princip men som en kompromiss, medgivas att lyfta en sådan tullbeskattning av sina medmänniskor, när jordbruket befinner sig i särskilt svårt läge. Naturligtvis förutsattes det, att de övriga hava ett sådant läge, att de kunna betala det, vilket icke är fallet nu. Men den, som har över exempelvis 30—40 tunnland jord, skall i en extra skatt till samhället återbetala det, som han fått från allmänheten. Det bör enligt min uppfattning bli innehållet i den nya tullkampanjen. Det kan väl icke vara anständigt, att de, som hava tre, fyra, fem tusen tunnland jord under plogen, skola fösa framför sig dem, som bara hava två tunnland, och säga: det är dessa tvåtunnlandsmänniskor, som vilja ha stöd, och icke vi. Vi äro bara oskyldiga offer för dem, som tränga till stöd.

Världen är nu sådan, att det är nödvändigt att bygga om den; i annat fall hamna vi i anarkien. Det gamla personliga parlamentariska skojet, som går ut på att hugga ned skogarna och att äta upp vad man icke frambragt, det gick då, men det går icke nu. Nu kan man icke kliva högt på trolöshet mot huvudman, utan nu får man försöka fullgöra de åtaganden, man gjort inför valmännen.

Jag har intet yrkande.

Herr Lövgren: Herr talman! När vi i bevillningsutskottet ha anslutit oss till yrkandet i denna proposition, beror detta därpå att vi ha den uppfattningen, att det är rimligt, att vi äro lojala emot den majoritet, som i fjol fattade beslut i denna fråga. Ty detta är strängt taget ingenting annat än ett lojalt fullföljande av fjolårets beslut i frågan. Under sådana förhållanden tycker jag, att vi icke behöva röra upp någon stor debatt här. Trots resultatet av valen finns det ju fortfarande en borgerlig majoritet, som alldeles säkert står bakom de synpunkter, som voro bestämmande för mjölkregleringens införande förlidet år.

Jag yrkar under dessa omständigheter bifall till utskottets hemställan.

Vidare yttrades ej. Kammaren biföll utskottets hemställan.

§ 7.

A föredragningslistan var vidare upptaget bevillningsutskottets betänkan-
de, nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning *Ang. en sär-
skild stämpel-
avgift för
vissa lyxvaror.*
angående fortsatt tillämpning av förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om
utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel
till riket av pärlor med flera lyxvaror.

I en den 3 januari 1933 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad pro-
position, nr 17, hade Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt
utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit
riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

*förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 17 maj 1923
(nr 113) om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte
eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror.*

Härigenom förordnas, att förordningen den 17 maj 1923 om utgörande av
en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av
pärlor med flera lyxvaror skall, 19 § med ändrad lydelse enligt förordning
den 5 april 1929 (nr 52), äga fortsatt tillämpning till och med den 30 juni
1934.

Utskottet hemställde, att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevaran-
de förslag.

Vid betänkandet voro fogade reservationer:

av herr *Örne*, som förklarat sig anse, att utskottet bort hemställa, att Kungl.
Maj:ts förevarande proposition icke måtte av riksdagen bifallas, samt

av herr *Lithander*, som hemställt, att riksdagen måtte avslå propositionen.

Efter föredragning av utskottets hemställan yttrade:

Herr **Lithander**: Herr förste vice talman! I likhet med vad som varit fallet
vid de föregående tillfällen, då detta yrkande har framställts av bevillningsut-
skottet, har jag här fogat en reservation emot bevillningsutskottets syn på sa-
ken. Jag har icke kunnat komma till annan uppfattning än den, att de er-
inringar som gjorts äro riktiga. Jag har, herr talman, upprepat den reser-
vation som gjordes förra året och framhållit, att finansministerns tro, att han
med denna skatt ökar statskassans behållning, är en felsyn. Han vidtar näm-
ligen en åtgärd, som direkt premierar smyghandeln och den illojala handeln,
den handel som undandrar sig kontrollanternas överinseende och som äger rum
efter annonser, på hotellrum, i privata bostäder och på liknande sätt, där det
kan påvisas således, att skatt icke utgår på dessa föremål. Man upprätthåller
en onormalt stor apparat för att nå det resultat man kommer till. Det är över
50 kontrollanter, en kostnad på över 10,000 kronor plus resekostnader, och det
upprepas år efter år, därför att man icke vill säga ordentligt ut, att detta är
ju, jag vet knappt vad jag vill kalla det, nästan att slå blå dunster i ögonen
på allmänheten. Man tror, att man träffar en lyxvara, men den träffas icke.
Då det finns en mycket fullständig statistik inom tullstyrelsen, skulle jag vilja
fråga herr finansministern, huru mycket man under alla dessa år som gått fått
in vid rikets gränser i tull och i lyxskatt på detta. Man har icke kunnat till-
lämpa detta effektivt, därför att hela turisttrafiken går fri, och man kan icke

Ang. en särskild stämpelavgift för vissa lyxvaror. (Forts.)

tillämpa denna skatt vid turisttrafiken, därför att den skulle tillfoga denna ett sådant avbräck och sådan omgång, att vad landet förlorade i det hänseendet vore värt mera än det som finansministern finge in. Jag får verkligen lov att säga, i likhet med herr Örne i första kammaren, som också reserverat sig, att detta är en fullkomlig illusion, att det är irrationellt det hela, att det är mycket obetydliga nettobelopp, som gå till statskassan, och att det är på inkomst- och förmögenhetsskatten, som detta skall tagas in. Detta är därför ingenting att fasthålla vid. Jag minns, hurusom vid ett föregående tillfälle samme ärade talare framhöll, att om man tar i betraktande det besvär som postverket har för denna sak med tryckning av stämplat samt besväret med kontroll och inspektioner, allt det arbete, som tjänstemännen ha att utföra vid tillämpningen av dessa bestämmelser, så finner man resultatet av alltsammans för statsverket vara plus minus noll. Något i den vägen anfördes vid det tillfället. I det avseendet har ingenting ändrats, och jag skall upprepa, herr talman, vad jag förut sagt i reservationen: att i ett sådant demokratiskt land som Tyskland, där man letar med ljus och lykta efter varje möjlighet att kunna beskatta och där man haft sådan lyxskatt, där har man icke ansett sig böra vidhålla den.

Jag skall be, herr talman, att få yrka avslag på utskottets hemställan och på den kungl. propositionen. Jag kan icke se annat, än att det yrkandet är välbetänkt och förenligt med den sunda syn på saker och ting, som man bör hava, och att man icke bör hålla människorna ute i bygderna i den tron, att här träffas genom beskattning vissa lyxvaror samtidigt som andra förnödenheter bli beskattade. Vi träffa egentligen ingenting, men ett bifall till reservationen säger åtminstone ordentligt ifrån, att detta skola vi icke hålla på med längre. Det är, som jag säger, blå dunster och ingenting annat.

Herr Björklund: Herr talman! Det finns säkert ingen anledning för kammarens ledamöter att ägna denna fråga en större uppmärksamhet. Den har förelegat år efter år. Denna skatt beslöts ursprungligen efter en i kamrarna väckt motion, och alltsedan den tiden har Kungl. Maj:t år för år återkommit med proposition angående denna skatt. Nu är det emellertid lika säkert, att när denna proposition kommer och den skall behandlas i kamrarna, herr Lithander liksom alltid förut är på avslagslinjen. Det må vara hans sak. Jag vill här endast säga det, att denna skatt på ädla pärlor och stenar och dylikt är den sista som bör tagas bort i detta land. Jag erkänner villigt och gärna, att icke ger den några större belopp åt staten, och det beror i mycket hög grad på människornas lojalitet mot samhället, om den kommer att erläggas. Men i en tid, då massor av människor, svenska medborgare, hålla på att svälta, i en tid då de sakna tak över huvudet, i en tid då statsmakterna få söka med ljus och lykta efter inkomstmöjligheter, då, herr Lithander, är icke tiden inne att från samhällsbevarande håll yrka avslag på en sådan skatt, som avser att beskatta verkliga lyxföremål här i landet.

Herr talman, jag yrkar bifall till bevillningsutskottets hemställan.

Fru Nordgren: Herr talman! Jag fann vid genomläsningen av det utlåtande som avgivits av riksdagens besparingskommitté att man genom nedprutning på en punkt sökt spara in en summa av 200 kronor. Här gäller det dock 60 å 80,000 kronor om året. Det kan man väl knappast, såsom reservanterna göra, betrakta som en bagatell som staten gott kan avstå från, särskilt i tider då man behöver spara på varje öre, och då varje krona är nödvändig för att möta den nöd, som råder i landet.

Herr talman, jag ber att få yrka bifall till utskottets hemställan.

Ang. en särskild stämpelavgift för vissa lyxvaror. (Forts.)

Herr **Lithander**: Herr talman! Man får icke in 80,000 kronor genom denna skatt, ty dels har grundbeloppet understundom varit mindre, och dels skola därifrån dragas kontrollkostnaderna. Men sedan bör man ytterligare räkna ifrån de belopp, som undandragas staten därigenom att den lojala och legala handels skattekraft minskas på grund av att den på detta sätt icke hålles om ryggen. Det är givetvis denna omständighet, som är anledningen till att man i andra länder, där man ser mera kallt och mindre känslösamt på dessa ting, icke infört en dylik skatt. Det är naturligtvis mycket tacksamt att utnyttja lyxvaror, pärlor och dylikt, såsom skatteobjekt, men det är i realiteten icke mycket vunnet med dylika skatter, när staten, om man räknar med debet och kredit, icke får någon verklig behållning av dem.

Jag hör ingalunda till dem, som icke vilja, att staten skall ha inkomster, men jag vill, att staten skall ha dem på ett förnuftigt sätt.

Härmed var överläggningen slutad. Herr förste vice talmannen gav propositioner dels på bifall till utskottets hemställan, dels ock på avslag å såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts proposition; och blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

§ 8.

Herr förste vice talmannen tillkännagav, att förslag uppgjorts till fördelning av de motioner, som hänvisats till behandling av tillfälligt utskott; och var detta förslag, som nu upplästes, så lydande:

Förslag till fördelning av de inom andra kammaren väckta motioner, vilka blivit hänvisade till behandling av tillfälligt utskott.

Till behandling av *första* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Karlsson* i Munkedal, nr 93, angående beredande av möjlighet för kommuner att bliva befriade från kommunala lönetillägg åt vissa lärare;

herr *Pehrsson* i Göteborg *m. fl.*, nr 375, angående åtgärder till motarbetande av den antireligiösa propagandan *m. m.*;

herr *Nyblom*, nr 398, angående radioverksamhetens rationella ordnande;

herr *Petersson* i Lerbäcksbyn *m. fl.*, nr 403, angående inrättande för värnpliktig ungdom av en allmän skola för medborgarkunskap och fysisk fostran;

herr *Hansson* i Rubbestad *m. fl.*, nr 404, angående kristendomsundervisningen i rikets folkskolor;

herrar *Pettersson* i Rosta och *Hammarlund*, nr 410, angående avveckling av statens intressen i Dramatiska teaterns verksamhet.

Till *andra* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Eriksson* i Toftered *m. fl.*, nr 28, angående prissättningen å i Sverige tillverkat vin;

herr *Bengtsson* i Kullen, nr 32, angående vissa avräkningar mellan präst-lönekassorna och kyrkofonden;

herr *Hansson* i Trollhättan *m. fl.*, nr 300, angående besättandet av vissa sjukvårdsbefattningar;

herrar *Andersson* i Dunker och *Johansson* i Bro, nr 302, angående ersättande av inom statsförvaltningen anställd extra och tillfällig personal med å övergångsstat uppförd personal;

herr *Johanson* i Huskvarna *m. fl.*, nr 305, angående ytterligare åtgärder för bekämpande av smugglingen av alkoholvaror;

herr *Nyblom m. fl.*, nr 394, angående avveckling beträffande statsförvaltningen av det s. k. dubbeltjänstsystemet.

Till *tredje* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Lindberg* i Stockholm *m. fl.*, nr 296, angående åtgärder till förhindrande av skenförsäljningar av svenska fartyg;

herr *Lindberg* i Stockholm *m. fl.*, nr 297, angående viss ändring i sjömanshus- och mönstringsförordningen;

herr *Lindberg* i Stockholm, nr 298, angående vissa ändringar i gällande mönstringsförordningar;

herr *Lindberg* i Stockholm *m. fl.*, nr 299, angående en omorganisation av sjömanshusens arbetsuppgifter;

herr *Elmroth*, nr 303, angående viss ändring i gällande motorfordonsförordning;

herr *Johanson* i Huskvarna *m. fl.*, nr 304, angående skärpt lagstiftning till förhindrande av sådana olycksfall vid motortrafik, vilka föranledas genom förtäring av starka drycker;

herrar *Ström* och *Nilsson* i Göteborg, nr 306, angående viss ändring i förordningen angående befäl på svenska handelsfartyg m. m.;

herr *Nilsson* i Göteborg *m. fl.*, nr 308, angående beredande åt kommunal förvaltningsmyndighet i stad av ett avgörande inflytande vid beviljandet av tillstånd till linjetrafik inom stadens planlagda område;

herr *Christiernsson*, nr 309, angående inrättandet av en central myndighet för bilbesiktningsväsendet;

herr *Christiernsson*, nr 310, angående viss ändring i motorfordonsförordningen.

Till *fjärde* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Hallén m. fl.*, nr 33, angående beredande åt det allmänna av medbestämmanderätt vid genomförandet av den inom näringsverksamheten pågående rationaliseringsprocessen;

herr *Bengtsson* i Kullen *m. fl.*, nr 276, angående vattenfallsstyrelsens taxor för elektrisk kraft å landsbygden;

herr *Wallén*, nr 397, angående utredning rörande vissa trustartade företag;

herr *Petersson* i Lerbäcksbyn *m. fl.*, nr 402, angående användandet av postsparbankens medel;

herr *Bengtsson* i Kullen, nr 406, angående avskaffande av det inom statens vattenfallsverk tillämpade tantiemsystemet;

herr *Beck m. fl.*, nr 407, angående lantarbetarnas ekonomiska och sociala ställning;

herr *Andersson* i Dunker *m. fl.*, nr 408, angående viss utredning i fråga om arbetslöshetens orsaker.

Till *femte* tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, nr 26, angående inrättande av ett under statens kontroll ställt penninglotteri;

herr *Lindman m. fl.*, nr 295, angående åtgärder mot statsfientlig verksamhet;

herr *Lithander*, nr 301, angående åtgärder till förhindrande av att riksdagens ledamöter beklädas med avlönade uppdrag vid statliga monopolföretag m. m.;

herr *Hammarlund*, nr 377, angående förbud mot viss reklam för utländska lotterier;

herr *Wallén m. fl.*, nr 393, angående beaktande i vissa avseenden av fiskets intressen vid utförande av vattenregleringar;

herr *Christiernsson m. fl.*, nr 396, angående viss utvidgning av utav riksdagen hos Kungl. Maj:t tidigare begärd utredning rörande åvägabringandet av en rationell skatteuppbörd;

herr *Westman m. fl.*, nr 409, angående fördelningen av lotterimedel.

Förslaget blev av kammaren godkänt.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes konstitutionsutskottets memorial:

nr 1, i anledning av första kammarens remiss av motionen nr 202 av herr Lindhagen om legationssekreterarens i Riga förflyttning till Kovno i Litauen; och

nr 2, i anledning av första kammarens remiss av motionen nr 206 av herr Lindhagen om internationell samverkan för att en omskapning av själavården må bli en världsangelägenhet m. m.; samt

statsutskottets utlåtande, nr 1, angående regleringen för budgetåret 1933/1934 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna m. m.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag.

§ 11.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Upplands-Väsby den ³¹/₁ 1933.

Att hr Eskil Eriksson, Gimo, som av undertecknad åtnjutit behandling för lungsjukdom, på grund av fortfarande sjukdomstillstånd är i behov av ytterligare vila under 2 månader framåt, intygas härmed. Väsby som ovan.

K. Norbäck,
leg. läk.

§ 12.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Andersson</i> i Leabo	under	5 dagar	fr. o. m. den	3 febr.,	
» <i>Niklasson</i>	»	5 »	» »	7 »	
» <i>Kilbom</i>	»	5 »	» »	4 »	
» <i>Mårtensson</i>	»	5 »	» »	2 »	
» <i>Pehrsson</i> i Göteborg	»	9 »	» »	3 »	
» <i>Anderson</i> i Norrköping	»	5 »	» »	3 »	
» <i>Gardell</i> i Gans	»	3 »	» »	3 »	
» <i>Werner</i> i Höjen	»	6 »	» »	6 »	och
» <i>Brännström</i>	»	10 »	» »	4 »	.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.40 f. m.

In fidem
Per Cronvall.